

Eindrapportage projectresultaten “Wereldburgers in de nieuwe vakbeweging, naar een actievere participatie”

22 april 2013

Onderzoeksverantwoording

Hieronder treft u de uitkomsten van het onderzoek “Wereldburgers in de nieuwe vakbeweging, naar een actievere participatie”.

Deze rapportage is gebaseerd op ingevulde vragenlijsten die zijn verzameld bij in totaal 38 verschillende bijeenkomsten in het land.

De data zijn verzameld tussen 21 november 2012 en 12 april 2013.

Soms leenden de bijeenkomsten zich minder goed voor het verspreiden van de vragenlijsten, en ook bleken binnen de doelgroep de vragen soms lastig te beantwoorden.

Daarom zijn uiteindelijk 189 ingevulde vragenlijsten verzameld. Niet alle vragen zijn door iedereen volledig beantwoord. In deze bijlage staat ook steeds de categorie “geen antwoord” vermeld.

Daar waar percentages gebruikt worden zijn die gebaseerd op het totaal van de mensen die de betreffende vraag beantwoord hebben (non-response is dus weggelaten).

Het waardenprofiel is door 70 mensen ingevuld. De daaruit voortkomende data zullen worden gecombineerd met de eerder van migranten verzamelde 57 reacties, zodat we kunnen kijken of er in ieder geval van de Turkse en Marokkaanse doelgroep een nauwkeuriger beeld geschetst kan worden. Dit zal in een aparte bijlage worden opgenomen

Belangrijkste conclusies

1. FNV moet méér aandacht gaan besteden aan migranten

Op de vraag of de FNV meer aandacht aan migranten zou moeten besteden antwoord 68% bevestigend, waarvan 43% zegt dat de FNV veel meer aandacht aan migranten zou moeten besteden.

2. Traditionele vakbondstaken zijn het belangrijkste, maar ook aandacht voor migranten

Migranten blijken de 'traditionele' vakbondstaken veel belangrijker te vinden dan bijeenkomsten waarbij men alleen migranten ontmoet. Toch wil 70% wel graag bij vakbondsactiviteiten andere migranten ontmoeten. Ook wil meer dan 80 % aandacht voor opleiding/trainingen voor migranten, meer invloed/macht voor migranten binnen de vakbond en dat de vakbeweging meer opkomt voor migranten in debatten.

De top-10 genoemde belangrijke activiteiten (in volgorde):

1. Gratis rechtshulp (93%)
2. Afsluiten CAO (87%)
3. Belastingsservice (86%)
4. Loopbaan/sollicitatie-advies (85%)
5. Loonstrookcontrole (83%)
6. Meer opleidingen en training voor migranten (83%)
7. Meer invloed/macht voor migranten binnen de vakbond (83%)
8. Vakbond moet meer opkomen voor migranten in debatten (81%)
9. Deelname aan acties/manifestaties (81%)
10. Bij vakbondsactiviteiten andere migranten ontmoeten (70%)

3. Migranten voelen zich door de FNV serieus genomen, maar iets minder goed vertegenwoordigd

82% geeft aan zich door de FNV serieus genomen te voelen, en 66% voelt zich door de FNV redelijk tot goed vertegenwoordigd (45% beetje mee eens, 21% totaal mee eens).

4. Men voelt zich meer iets meer verbonden met een sector, dan met andere migranten

Op de vraag waar men zich het meest mee verbonden voelt antwoord men in aflopende volgorde:

1. Mensen die in dezelfde sector werken (63%)
2. Andere migranten (60%)
3. Mensen uit dezelfde stad/regio (55%)

Versie 1 (nog zonder waardenprofiel)

4. Mensen met dezelfde afkomst (51%)
5. Mensen met dezelfde opleiding (51%)
6. Mensen met dezelfde leeftijd (45%)
7. Mensen met hetzelfde geslacht (39%, voor vrouwen iets hoger met 53%)

5. De meerderheid van de migranten sluiten zich liever aan bij een bond dan bij een migrantennetwerk

57% van de respondenten geeft aan zich liever bij een bond aan te sluiten dan bij een migrantennetwerk, voor 43% is dat andersom.

6. Een kleine meerderheid is er voorstander van om iedere nationaliteit anders te bedienen

52% van de respondenten geeft aan dat je migranten niet als één groep moet benaderen, maar per nationaliteit onderscheid moet maken. 19% is het daar sterk mee eens.

7. De grote meerderheid van de migranten willen graag een actief migrantennetwerk binnen de FNV

Maar liefst 72% van de respondenten geeft aan graag een actief migrantennetwerk binnen de FNV te willen hebben. 34% is het daar zelfs zeer mee eens.

8. Men wil graag actief bijdragen aan zo'n migrantennetwerk

Van de respondenten geeft 70% aan bereid te zijn een actieve bijdrage te leveren aan een dergelijk netwerk.

Datatabellen

Inhoud:

0.	<u>Achtergrond bij project en respons</u>	4
1.	<u>Bent u lid van de FNV?</u>	5
2.	<u>Vindt u dat de FNV méér aandacht aan migranten zou moeten besteden?</u>	5
3.	<u>Welke activiteiten vindt men belangrijk?</u>	6
4.	<u>Met welke stellingen is men het eens?</u>	8
5.	<u>Wat voor activiteiten zou u graag van de FNV voor migranten willen zien?</u>	10
6.	<u>Wat moet een migrantennetwerk binnen de FNV volgens u allemaal gaan doen?</u>	13
7.	<u>Wat zijn volgens u zaken die goed geregeld moeten worden wil het 'migrantennetwerk' succesvol kunnen zijn binnen de FNV?</u>	15
8.	<u>Achtergronddata respondenten</u>	17

Tabel: algemeen (absoluut)

Totaal aantal georganiseerde voorlichtingsbijeenkomsten	38
Totaal aantal bezoekers voorlichtingsbijeenkomsten	1283
Totaal aantal ingevulde vragenlijsten behoefte-onderzoek	189
Totaal aantal geïnteresseerden voor het netwerk migranten in de nieuwe vakbeweging	45
Totaal aantal nieuwe FNV-vrijwilligers	8
Totaal aantal nieuwe FNV-leden	36

Vraag 1: Bent u lid van de FNV?

Tabel: Lid van de FNV? (absoluut en in % van respondenten)

Nee, geen interesse	55	30%
Nee, mogelijk interesse	65	36%
Ja, maar doe weinig mee	27	15%
Ja, wil ook actief zijn	36	20%
Geen antwoord	6	
Totaal	189	

Vraag 2: Vindt u dat de FNV méér aandacht aan migranten zou moeten besteden?

Tabel: Moet FNV méér aandacht besteden aan migranten? (absoluut en in % van respondenten)

Nee, migranten behandelen als ieder ander	20%	34
Nee, FNV doet al genoeg	12%	20
Ja, FNV zou <u>iets</u> meer aandacht moeten besteden	25%	43
Ja, FNV zou <u>veel</u> meer aandacht moeten besteden	43%	74
Geen antwoord		18
Totaal		189

Vraag 3: Kruis a.u.b. van onderstaande activiteiten aan hoe belangrijk u deze vindt:

(1= totaal onbelangrijk, 2= niet erg belangrijk, 3= beetje belangrijk, 4= erg belangrijk)

Tabel: Welke activiteiten vinden kleurrijke Nederlanders belangrijk?(absoluut en in % van respondenten)

	Totaal onbelangrijk	Niet erg belangrijk	Beetje belangrijk	Erg belangrijk	Geen antwoord
Bij vakbondsactiviteiten andere migranten ontmoeten	20 12%	32 19%	67 39%	53 31%	17
Vakbondsactiviteiten met alleen migranten	43 28%	53 35%	40 26%	16 11%	37
Vakbondsactiviteiten met alleen landgenoten	54 33%	36 22%	44 27%	29 18%	26
Vakbond moet meer migranten opkomen in debatten	13 8%	18 11%	50 30%	86 51%	22
Meer opleiding/training voor migranten	12 7%	17 10%	45 27%	94 56%	21
Meer invloed/macht voor migranten binnen de vakbond	9 5%	19 12%	58 35%	78 48%	25
Loopbaan/sollicitatie-advies	10 6%	14 9%	44 27%	93 58%	28
Loonstrookcontrole	11 7%	17 11%	42 27%	89 56%	30
Hulp bij invullen belasting	7	17	41	100	24

Versie 1 (nog zonder waardenprofiel)

	4%	10%	25%	61%	
Deelname aan acties/manifestaties	5 3%	24 15%	70 44%	59 37%	31
Gratis rechtshulp	5 3%	7 4%	38 23%	118 70%	21
Afsluiten CAO	9 6%	12 8%	38 24%	101 63%	29

Vraag 4: Kruis a.u.b. aan of u het met de volgende stellingen eens bent:

(1= totaal mee oneens, 2= beetje mee oneens, 3= beetje mee eens, 4= totaal mee eens)

Tabel: Met welke stelling bent u het eens? (absoluut en in % van respondenten)

	Totaal mee oneens	Beetje mee oneens	Beetje mee eens	Totaal mee eens	Geen antwoord
Ik voel me door de FNV serieus genomen	14 9%	15 10%	62 40%	65 42%	33
Ik voel me door de FNV goed vertegenwoordigd	14 9%	38 25%	68 45%	31 21%	38
Ik voel me vooral verbonden met mensen die in mijn sector werken	22 16%	30 21%	56 40%	33 23%	48
Ik voel me vooral verbonden met mensen die in mijn stad/regio werken	16 12%	43 32%	47 35%	27 20%	56
Ik voel me vooral verbonden met mensen van hetzelfde geslacht	49 35%	36 26%	33 23%	23 16%	48
Ik voel me vooral verbonden met mensen met dezelfde opleiding	36 26%	33 24%	47 34%	24 17%	49
Ik voel me vooral verbonden met mensen van dezelfde leeftijd	34 23%	46 32%	35 24%	31 21%	43
Ik voel me vooral verbonden met andere migranten	20 14%	36 25%	52 36%	35 24%	46
Ik voel me vooral	30	38	45	27	49

verbonden met mensen met dezelfde afkomst als ik	21%	27%	32%	19%	
Ik sluit me liever aan bij een migrantennetwerk dan bij een bond	37 25%	48 33%	46 31%	16 11%	42
Migranten zijn niet één groep, je moet iedere nationaliteit anders bedienen	38 27%	30 21%	46 33%	27 19%	48
Ik wil graag een actief 'migrantennetwerk' binnen de FNV	17 12%	22 15%	55 38%	48 34%	47
Ik ben bereid actief bij te dragen aan een 'migrantennetwerk' binnen de FNV	22 16%	20 14%	53 38%	45 32%	49

5. Wat voor activiteiten zou u graag van de FNV voor migranten willen zien? Graag kort toelichten.

Onderstaand een opsomming van alle gegeven antwoorden. Vooral de behoefte aan informatieve springt er uit (eerste rij antwoorden)

- info pensioen
- informatie over pensioen
- informatie over werk
- informaties
- info menzis
- meer kennis geven over vakbond in hun eigen taal
- informatie krijgen over pensioenverzekering
- info menzis
- sollicitatietips, informatie over stage
- spreekuur draaien voor helpen met probleem oplossen
- solliciteren. Stage bij baan
- info: verzekeren Menzis
- info pensioen
- omgaan met geld schoolvoorlichting
- ik zou graag meer informatie voor migranten
- informatie over rechten en plichten
- meer informatie over FNV Jong schoolvoorlichting
- goede informatie krijgen, niet gedwongen worden om lid te worden
- meer voorlichtingsbijeenkomsten organiseren
- graag informatie over sociale
- historie van FNV
- de historie van de FNV
- informatieve bijeenkomsten
- wat kun je doen aan (verborgen) discriminatie op de werkvloer
- bijeenkomsten/informatie
- info en training over inh. Cao, signaleren discriminatie gevallen, pesten oh werk en leren mee om te gaan solidariteit en voor elkaar opk
- geef ze goede informatie over de alle mogelijk, die er in Nederl. Zijn over cao's scholing en over de vele mogelijkheden van het in nl zijn
- kennis trainingen wetten over rechten, regels en plichten o.a. op het gebied van werk en inkpmen in NI en ook wel Europa
- meer informatie over werk en uitkeringen en export uitkeringen specifiek voor Marokkanen
- voorlichting, actie
- Ik wil graag dat de FNV (mij) de migranten op tijd helpt
- informatieve bijeenkomsten
- geen idee. Ik wil meer informatie

Overige antwoorden:

- kom op voor rechten, help waar nodig
- een onderzoek doen naar behoeftes

- culturele activiteiten
- weet het niet
- met kinderen werken
- werk en stage
- geen lid FNV. Meer spreekuren voor mogelijk. In beginfase
- wijzen op hun recht
- wijzen op hun recht
- op hun recht wijzen
- wijzen op hun rechten
- moet me nog verdiepen in FNV
- onderwijzen in hun recht
- extra hulp en informatie
- migranten moet je behandelen als iedere ander
- dat ze meer mensen helpen uit buitenland
- helpen met opleiding en werk
- verzekeren
- naar school gaan
- meer opleidingen op eigen niveau en wat ze erg leuk vinden
- meer werk krijgen
- geen idee
- opleiding voor een goede toekomst
- meer samenwerken met migrantenorganisatie 'helpen met sporten
- vrijwilligerswerk en opleidingen
- sollicitatietrainingen en assertiviteit - scholing
- deelnemen aan allerlei activiteiten van vakbond
- meer aandacht aan migranten. Werkgelegenheid. Geen gelijkheid. Moeilijk aan het werk te komen ; gelijke kansen
- FNV
- Is FNV bereid om onze zaalvoetbalclub te sponsoren?
- advies en ondersteuning op lokaal niveau i.sm. Zelfst.
- ik denk aan maatwerk op het gebied van arbeidszaken zoals gelijk loon bij dezelfde geschikth. Doorstroomactiviteiten binnnen organis.
- meerdere bijeenkomsten
- meer bijeenkomsten
- opkomen voor rechten en plichten v migranten, vooral voor degene die door angst en ontwetendheid niets doen
- opleiden als FNV leden
- festivals. Beurzen
- fesitvals, beurzen
- lobbyactiviteiten, loopbaantraject, actualiteitencolleges die ingaan op hun posotie.beinvloedeb van beelvorming over migranten
- activiteiten om te leren wat hun standpunten zijn en hoe ze hiervoor een draagvlak kunnen creeren

- het motiveren stimuleren van alle migrantengroepen om hieraan deel te nemen (migrantennetwerk)
- activiteiten rondom algemene gezondheid, chronisch ziek op de werkvloer, kansen en mogelijkh.
Op de werkvloer
- meer steun en publicatie ivm rechten als werkgever onterecht beoordeeld of met ontslag bereigd worden ivm andere achtergrond

6. Wat moet een migrantennetwerk binnen de FNV volgens u allemaal gaan doen? Graag kort toelichten.

- iemand die benadeeld wordt helpen
- een onderzoek doen naar behoefte
- sporten
- problemen van migranten tegen het licht houden
- meer bijeenkomsten organiseren
- werk en stage
- niet veel
- uitleg wat lid FNV inhoudt
- informatie krijgen
- wijzen op hun recht
- wijzen op hun recht
- op hun recht wijzen
- misschien wel een taak: wijzen op hun recht
- opkomen voor mensen
- onderwijzen in het recht
- meer opkomen voor migranten
- extra hulp en informatie
- indien nodig extra informeren
- hetzelfde als een nederlander
- schoolvoorlichting
- deelnemen aan alle beslissingen
- doelgerichte info
- doelgerichte info in eigen taal
- informatie in eigen taal
- informatie in eigen taal
- informatie in eigen taal
- informatie in eigen taal
- informatie in eigen taal
- info in eigen taal
- doelgericht info eigen taal
- meer rekening houden met bv de regels van het land waar je woont
- werk
- opkomen voor belangrijke migranten
- bij betrokken bij activiteiten binnen hun bedrijf
- dat ze aandacht geven aan migranten
- actief bijeenkomsten organiseren/met migrantenorg.belasting invullen en loonstrookcontr.
- meer bijeenkomsten en meer contact met mensen

- aanwezigheid - lobbyen
- standpunten versterken, verdedigen van problemen en rechten, laat zien dat wij gelijk zijn
- Mensen uitleggen wat FNV betekent. Werknemers
- Wat is FNV?
- sportactiviteiten sponsoren
- nog geen idee
- in kaart brengen wat de behoeften zijn van migranten en of deze anders zijn dan van aut. Nederl
- ontmoeting/deling van kennis en ervaring over werving nwe. leden en activering van leden
- niet anders dan voor blanke Nederlanders
- geen aparte groepen maar samen met lotgenoten. Voorkom gevoel van slachtoffer zijn
- het agenderen van spec. knelpunten waar deze groepen tegenaan lopen bij oa vinden v werk
- Opkomen tegen de belachelijke ingrepen zoals 40% korting woonlandbeginsel in soc.zekerh.
- meer voor de migranten opkomen
- opkomen voor migranten
- beetje vreemd alleen netwerk voor migranten. Migranten dezelfde rechten en pl. Als een ander
- uitwisselen van ervaringen en bespreken van cursussen
- migrantencongres en dan netwerken
- ambassadeursfunctie hierdoor legitimeit verlenen aan vakbond. Zetel in ledenparlement
- migranten binnen FNV moeten meer leden werven uit hun netwerken
- meer informatie geven . Opkomen voor migranten bv stage en werk
- ik weer niet wat de FNV mij te bieden heeft.vlg. jaar afgestudeerd. Zou meer over FNV wil weten
- de aanvragen zo snel mogelijk behandelen
- opkomen voor de migranten. De migranten wegwijs maken in de ned. Maatschappij
- opkomen voor de rechten van de migranten
- overleg voeren met migranten en niet over migranten. Beter luisteren en ingaan op noodzaak

7. Wat zijn volgens u zaken die goed geregeld moeten worden wil het 'migrantennetwerk' succesvol kunnen zijn binnen de FNV?

- mensen moeten voor hun afkomst uitkomen
- doorstuderen
- geen idee hij is nog geen lid
- geen idee
- naar hun problemen luisteren
- goede opleiding
- geen idee
- geen idee
- loon, geld, werk
- ja en nee
- mensen betrekken, mee laten denken
- eigen taal; spreekuren in eigen taal
- eigen taal
- eigen taal
- eigen taal
- eigen taal
- eigen taal
- spreekuur in eigen taal
- eigen taal
- spreekuur in eigen taal
- eigen taal
- zie antwoord vraag 5 en 6
- weet het niet
- goed opgeleide vrijwilligerswerk
- doe contact houden met de verenigingen
- samenwerken
- meer duidelijkheid
- stem helder maken
- opkomen voor de rechten van migranten op werkgelegenheid. Tegen racisme
- de migranten moeten goed opgeleid worden, wet en regels van het werk weten
- de wet en regels van het werken weten
- sportactiviteiten
- werkomstandigheden
- enthousiaste en actieve leden, duidelijk programma, herkenbare standpunten
- commitment van hoofdbestuur duidelijke visie en mandaat facilitering
- niet anders dan voor blanke Nederlanders
- vraegt. Info over voorl.bijeenk.traningen cursussen en infodag over div.
- Cursussen om goed Nederlands te leren en maak gebruik van capaciteiten
- De positionering van netwerk binnen DNV. Ervaren mensen aantr. Om deze kar

trekken

- Deskundige mensen in het netwerk die wel aanspreekbaar en herkenb. Zijn
- de doelgroep beter informeren d.m.v. juiste manier aanspreken
- beter informeren
- ik weet het niet . Volgens mij is het allem. Rompslomp.het bepaalde met. Uitvoeren
- stemrecht, spreekrecht bij de Bondsraar, BGR
- zij moeten zich vooral goed spiegelen aan hoe de vrouwenvakb zaken ger. Heeft
- migranten zijn onvoldoende vertegenwoordigd op hoge managementniveau
- de problemen tussen de werkgevers en de werknemers
- de migranten wegwijs maken opdat ze zelf de weg naar de juiste instantie vinden
- goed contact met mensen die kennis hebben van wat er id samenleving afspeelt
- vertegenw, van migranten en groeperingen/ervar.deskundigen aantrekken

Achtergronddata respondenten

Geboorteland vader (voor zover vermeld)

Marokko: 47

Turkije: 23

Polen: 12

Suriname: 7

Irak: 6

Antillen: 5

Overig: 11

Geslacht (voor zover vermeld)

Man: 57

Vrouw: 50

Lid van bond (voor zover vermeld)

Abvakabo: 12

Bondgenoten: 14

Vrouwenbond: 4

AOB: 1

Bouw: 1

Sportbond: 1

CNV: 3